

[Boligministeren.]

svingninger i byggeindustriens udnyttelse af sin kapacitet må føre til tilbageholdenhed over for investering i nye metoder. Derfor må der tilstræbes en stabil byggerytme over årene.

Lad mig i denne forbindelse også nævne beskæftigelsen. Nu er det ganske vist ikke beskæftigelseslovforslag, jeg i dag fremsætter, men der kan være grund til at holde sig for øje, at byggeriet ikke blot økonomisk, men også beskæftigelsesmæssigt er en nøgleindustri. Af hensyn til de i byggeriet beskæftigede arbejdere og for at sikre en jævn tilgang til byggeriet er det uomgængelig nødvendigt, at vi sikrer en stabil udvikling, både på kortere sigt i relation til sæsonsvingningerne og på lang sigt i relation til svingningerne år for år.

Det er et af regeringens mål med en ny boligpolitik at søge at begrænse statens udlånsvirksomhed og dens støtte til boligbyggeriet, således at man kan koncentrere statens ressourcer om hjælp til de befolkningsgrupper, som har særligt behov for støtte. Dette forudsætter, at de private låneinstitutter og andre långivere i højere grad end hidtil er villige til at gå ind i den øvrige boligfinansiering.

Udviklingen synes i øjeblikket gunstig for en overgang til nye finansieringsformer. Der er indtrådt en stabilisering i prisudviklingen; vi har det laveste renteniveau i lange perioder, og fra mange sider er der udløst initiativ, som det synes rimeligt i vor lovgivning at bygge videre på. Det er dog på den anden side klart, at også initiativtagerne regner med, at en overgang til nye finansieringsformer ikke kan ske på én gang, men at der må ske en gradvis tilpasning af nybyggeriets økonomiske forhold.

Jeg vil gerne konkludere mine betragtninger således:

1) Forskellen mellem huslejeniveauet i den gamle og i den nye boligmasse er blevet så alvorlig, at det er nødvendigt at gennemføre foranstaltninger for at mindske den opståede spænding.

2) Efterspørgslen efter boliger er fortsat så stor, at der fremover må opretholdes en betydelig boligproduktion.

3) Statsfinansieringen af byggeriet er blevet en dominerende faktor. En afvikling er ønskelig, men den må ske gradvis.

4) De hidtidige subsidieordninger må gradvis omlægges således, at kun de familier, der virkelig har et socialt behov for støtte til dækning af boligudgifterne, får offentlig støtte.

Jeg skal herefter gå over til at gøre nogle bemærkninger om den revision af lejelovgivningen, som forslaget til lov om leje tager sigte på.

På landet og i mange af de mindre bymæssige kommuner er boligmangelen ved at være afhjulpet. Huslejen i den ældre boligmasse er her steget betydelig mere end i de større byer, og forskellen i huslejeniveauerne mellem ældre og nyere ejendomme er som følge heraf næppe så betydelig.

Det foreslås derfor, at man i kommuner med indtil 3 000 indbyggere ophæver huslejestoppet, men dog således at kommunerne får adgang til, hvis forholdene taler derfor, at forlange huslejestoppet opretholdt.

Også i de noget større kommuner er huslejen i ældre ejendomme steget forholdsvis betydeligt. Der foreslås derfor i kommuner med mellem 3 000 og 20 000 indbyggere åbnet adgang for kommunalbestyrelsen til at bestemme, at huslejestoppet skal opheves.

Hvor huslejestoppet opheves, får ejerne ikke adgang til bestemte forhøjelser, men ejer og lejer kan fremtidig frit aftale lejevilkårene. For at sikre en rolig overgang til de friere forhold foreslås huslejenævnene dog opretholdt. I kommuner med indtil 3 000 indbyggere opretholdes nævnene dog kun i 2 år. Nævnene får beføjelse til at formidle rimelige lejeforhøjelser, som parterne ikke kan tale sig til rette om, samt til at afgøre spørgsmål om vedligeholdelse og til at beskytte lejerne mod urimelige lejevilkår.

I kommuner med mere end 20 000 indbyggere er der de fleste steder stadig store problemer at løse. Det vil derfor ikke være forsvarligt her at give mulighed for ophevelse af huslejestoppet.

I de kommuner, hvor huslejestoppet bevares, søges der gennemført en tilpasning af huslejen gennem adgang til visse lejeforhøjelser. Det er som sagt regeringens opfattelse, at der i tidens løb er indtrådt sådanne udgiftsstigninger, at lejen selv med de forhøjelser, der blev givet adgang til i 1951 og 1955, næppe er tilstrækkelig til på